Opłata poczto-wa uiszczona gotówką

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 3 **Poznań, dnia 1 lutego 1938** **ROK 17**

Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu**
ul. Rzeczypospolitej nr. 1 Telefon nr. 25-95

Przed połączeniem.

Faktem jest, że na tle gospodarstwa polskiego istnieje szereg problemów regionalnych. Mają one swe głębokie strukturalne uzasadnienie. Myliłby się ten kto by przyczyn takiego stanu rzeczy szukał tylko w rezultatach polityki gospodarczej zaborów. Łatwo doszedłby wtedy do przedwczesnego potępienia tej pewnej odrębności poszczególnych okręgów, wywołując dla jej zdyskredytowania i usunięcia widmo dawno zmarłego, lub w ogóle nigdy niepowstałego separatyzmu.

Odrębność gospodarcza szeregu dzielnic polskich, a przede wszystkim interesująca nas tu odrębność zagadnień przemysłu, jest w głównej mierze **wykładnikiem podstawowych warunków** i cech terenu jego pracy.

Bogactwa mineralne, produkcja rolnicza, ludność, jej gęstość, skład narodowościowy, tradycje zawodowe, zamożność, a dalej możliwości zbytu, komunikacji itd. — stwarzają warunki w których krystalizuje się pewna odrębność zagadnień przemysłowych poszczególnych okręgów.

Oczywista rzecz, że ta pewna odrębność nie stanowi o wyłącznym związaniu przemysłu ze swym regionem, ani nie wyklucza jak najbliższej i celowej współpracy przemysłów różnych okręgów, dla osiągnięcia dobrych rezultatów gospodarczych całości.

Na drodze do właściwej oceny problemu odrębności niektórych zadań gospodarczych różnych dzielnic, znajdziemy się wtedy, gdy w warunkach względnej swobody gospodarczej zaobserwujemy naturalne warunki, w jakich przemysł poszczególnych części kraju pracuje i cele gospodarcze, ku którym dąży.

Suma bogactw całego kraju tym większą będzie, im pełniej i wnikliwiej wykorzystane zostaną możliwości twórcze, istniejące, czy to w kraju całym, czy w jego części.

Jeżeli jednak mówimy o odrębnościach pewnych, jako o fakcie, to zastrzec się musimy wyraźnie, że wytwarzanie, lub utrzymywanie takich odrębności nigdy nie może stać się samo przez się celem.

Co więcej — stopniowo życie kraju, choć odrębności tych nie zniesie, to jednak zmniejszy je znacznie. Nigdy też formalne i ustrojowe zapory nie powinny stanąć w drodze tej naturalnej i zdrowej działalności unifikacji gospodarczej kraju.

Najlepiej by samo życie tu pracowało, bez przeszkód, a doprowadzi ono ujednolicenie do stanu pożądanego i gospodarczo najbardziej usprawiedliwionego.

Za dwa miesiące dokona się ostatni akt bardzo ważnej reformy w tej dziedzinie.

Mocą ustawy zostaną mianowicie **związane z Wielkopolską, z województwem poznańskim, 4 powiaty: Kaliski, Kolski, Koniński i Turecki.**

Decyzja ta powzięta została **zgodnie z powszechnymi życzeniami** zainteresowanych i w szerokim rozmiarze uwzględnia gospodarcze względy tak całego kraju, jak i objętych zmianami terytoriów.

Według naszkicowanych powyżej cech odrębności poszczególnych okręgów gospodarczych, województwo poznańskie i dołączone obecnie powiaty stanowią całość jednolitą, to też usunięcie przedziałów natury raczej formalnej i administracyjnej, jest w tym wypadku w pełni uzasadnione.

Od chwili połączenia zakwitnąć będzie mogła ożywiona współpraca gospodarcza, która niewątpliwie da korzystne rezultaty.

Oceniając jak najpozytywniej mające się dokonać zmiany, nie można jednak z drugiej strony zamykać oczu na fakt, że, szczególnie w pierwszym okresie, nowe warunki powodować będą dla nowych obywateli woj. poznańskiego pewne trudności.

Niedostateczna orientacja w zmienionych stosunkach, nieprzystosowanie do nowych potrzeb i wymagań — sprowadzić by mogły dla przedsiębiorczości w przyłączonych powiatach pewne, może nawet znaczne, straty i kłopoty.

Usunięcie tego niebezpieczeństwa stać się musi **wspólnym celem** zarówno **macierzystego województwa, jak i jego nowych powiatów.** Dobra wola, która istnieje z obu stron, niewątpliwie ułatwi należyte przeprowadzenie unifikacji.

Unifikacja ta zaś w dziedzinie samorządowej i społecznej winna się, o ile możności dokonać już przed 1 kwietnia, uprzedzając i niejako resorując wstrząs, jaki dokona się wtedy w dziedzinie obowiązującego prawa i ustroju.

* * *

Związek Fabrykantów pragnie dobrze i na czas wykonać swe obowiązki, jakie nakłada na niego okoliczność, że jest reprezentantem interesów zawodowych polskiego przemysłu Wielkopolski. Wobec nowych przedsiębiorstw przemysłu wielkopolskiego obejmuję dziś tę rolę, jaką pełni dla reszty Wielkopolski od lat już blisko trzydziestu, rolę przewodnika, pomocnika i doradcy.

Ł.

Opinia o projekcie ustawy o ulgach inwestycyjnych.

Projekt ustawy o ulgach inwestycyjnych był ostatnio opiniowany przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych. Na terenie samorządu gospodarczego projekt ten wywołał pewne zastrzeżenia, wynikające z obawy, że wyroby przedsiębiorstw nowopowstałych na terytorium C. O. P. mogą spowodować silną konkurencję dla istniejących już w całym państwie przedsiębiorstw w razie zastosowania ulg w postaci zwolnienia od podatku przemysłowego od obrotu, który wybitnie wpływa na koszty produkcji, a więc i na ceny wyrobów.

W ten sposób powstały podwójne ceny tych samych produktów w zależności od miejsca ich wykonania. Dlatego też samorząd gospodarczy wypowiedział się za koncepcją ulg mniejszych, ale obejmujących obszar całego państwa, tym bardziej, że projektowane ulgi dla C. O. P. i województw wschodnich, obejmowały prawie 50% terytorium całej Polski.

Ze względu na zniszczenie w ciągu szeregu lat kryzysowych maszyn i urządzeń warsztatów produkcyjnych na terenie całego państwa, należy umożliwić przeprowadzenie odnowienia ich choćby w najskromniejszym zakresie przez stosowanie przyśpieszonej, bądź podwójnej amortyzacji przeprowadzonych inwestycyj renowacyjnych.

Wyjątkowej pomocy wymaga, czego projekt nie uwzględnił, produkcja pionierska w zakresie nowych działów produkcji, na terenie całego państwa. Zastosowanie tutaj znacznych ulg podatkowych może przyczynić się do powstania tych działów. Między innymi należy w ten sposób popierać powstawanie nowych domów eksportowych, mających na celu rozwój eksportu

polskiego przez organizowanie go i opracowywanie rynków zagranicznych, co może być przeprowadzane przez przedsiębiorstwa wyłącznie i specjalnie nastawione na eksport i operujące znaczniejszymi kapitałami.

Natomiast dla założonych na obszarze C. O. P. przedsiębiorstw, związanych z obronnością kraju, należy, zdaniem Związku Izb przyznać ulgi głębsze w postaci prawa potrącania z osiągniętego dochodu kosztów przeprowadzonych inwestycyj i kosztów przeniesienia przedsiębiorstw z innych terenów na teren C. O. P., prawa normalnej amortyzacji, zwolnienia od opłat stemplowych pism stwierdzających zerwanie spółki lub podwyżkę kapitału, celem przeprowadzenia inwestycyj. — i ulgi indywidualne w postaci zwolnienia od podatku dochodowego — 100% dochodu osiągniętego w ciągu pierwszych czterech lat, 50% dochodu w ciągu następnych trzech lat i 25% w ciągu ostatnich trzech lat.

Samorząd gospodarczy przeciwstawia się jednak zwolnieniu tych przedsiębiorstw od podatku przemysłowego od obrotu.

Dla województw wschodnich projektowane ulgi w postaci prawa potrącenia z osiągniętego dochodu kosztów prowadzenia pewnych inwestycyj przez przedsiębiorstwa przemysłowe, żeglugi śródlądowej lub rolnictwa, należy rozszerzyć na przedsiębiorstwa komunikacyjne i hotelarskie, co miałoby na celu stworzenie odpowiednich podstaw dla ruchu turystycznego.

W stosunku do projektowanych przepisów przyznających pierwonabywcom akcyj spółek akcyjnych, względnie udziałów spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, zawiązanych na terenie C. O. P. — prawo potrącania od dochodu podlegającego podatkowi dochodowemu od dochodów fundowanych ceny emisyjnej tych udziałów — samorząd gospodarczy zaproponował rozszerzenie tego prawa również na osoby osiągające dochody z pracy najemnej i uposażeń oraz na nowe emisje akcyj już istniejących spółek, jeśli mają one na celu inwestycje w C. O. P.

Przepisy w ten sposób ujęte, staną się jednym z czynników ożywienia rodzimej kapitalizacji, zachęcając kapitały prywatne do przerzucenia się z dotychczasowej lokaty w postaci papierów o stałym oprocentowaniu — na rynek pieniężny prywatny.

Bardzo poważne ograniczenia ulg podatkowych przewiduje, jak wiadomo, projekt w stosunku do budownictwa mieszkaniowego, związanego z szeregiem innych przemysłów, sprowadzając te ulgi jedynie do lokali dwuizbowych. Samorząd przemysłowo - handlowy wypowiedział się za ich rozszerzeniem również na lokale dwuizbowe oraz za podniesieniem sumy potrącalnej z dochodu, a wydanej na koszt budowy z 5 na 10.000 zł, za każdy lokal mieszkalny, poza pierwszym, za który projekt przewiduje zwrot 15.000 złotych.

Projektowane ulgi dla nabywców pojazdów mechanicznych, jak również system ulg dotychczasowych, samorząd gospodarczy poddał krytyce. Obecnie, im nabywca osiąga większe dochody, tym większą ulgę uzyskuje w podatku dochodowym. Projekt nie zmienia tego krzywdzącego dla osób średnio i mniej zamożnych stanu rzeczy. Związek Izb Przemysłowo - Handlowych, stojąc na stanowisku potrzeby umożliwienia nabycia samochodu jak najszerszym masom, proponuje zastosowanie prawa potrącenia z podatku dochodowego w ciągu czterech lat — 20% ceny samochodu, przy czym przy samochodach osobowych o cenie przekraczającej 12.000 zł, ulga w postaci potrącenia 20% odnosiłaby się wyłącznie do sumy 12.000 zł, a przy nabyciu samochodów ciężarowych, ciągników i autobusów ulga ta stosowałaby się do całkowitej ceny.

Orzecznictwo dewizowe.

Ograniczenia dewizowe, wprowadzone w Polsce dekretem Prezydenta R. P. z dnia 26. IV. 1936 (Dz. U. poz. 249), wraz z szeregiem wynikających stąd rozporządzeń wykonawczych, okólników Komisji Dewizowej itd., stanowią z natury rzeczy dziedzinę prawa i ustawodawstwa dość skomplikowaną i nieprzejrzystą.
Orientację ułatwiają orzeczenia Sądu Najwyższego, definiujące bliżej zasady przepisów jak i kwalifikujące praktycznie zachodzące niejasności.

Co jest przedmiotem ograniczenia obrotu? (art. 1 dekretu.)

Środkami płatniczymi, o których wspomina art. 1 cytowanego dekretu, są: pieniądze (monety, banknoty, oraz wszelkie znaki pieniężne papierowe), tudzież weksle, czeki, asygnaty kasowe, akredytywy, polecenia wypłat i przekazy.

Pieniądze nie mające w Polsce obiegu ustawowego (pieniądze zagraniczne), oraz weksle, czeki asygnaty kasowe, akredytywy, polecenia wypłat i przekazy opiewające na waluty zagraniczne i płatne zagranicą (dewizy), stanowią środki płatnicze zagraniczne.

„1. Dekret w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą nie ogranicza pojęcia dewizy do jej zasadniczej postaci tj. wekslu ciągnionego (tratty), płatnego zagranicą, ani też do czeku wystawionego na bank zagraniczny, lecz w pojęciu tym zawiera wszelkie formy przekazu bez względu na charakter osoby, która przekaz uskutecznila. 2. Pojęciem „dewiz" w najszerszym znaczeniu dekret cytowany obejmuje wymienione w art. 1 zagraniczne środki płatnicze jak pieniądze zagraniczne, weksle, czeki, asygnaty kasowe, polecenia wypłat i przekazy, opiewające na walutę zagraniczną i płatne zagranicą, bez względu na to, czy wymienione dewizy (środki płatnicze) mogą służyć jako surogat pieniądza w handlu międzynarodowym i czy mogą być przedmiotem transakcyj handlowych. Art. 1 ust. 2 cytowanego dekretu uznaje za „handel zagranicznymi środkami płatniczymi umowy kupna — sprzedaży, zamiany, pożyczki, przelewu i zastawu, których przedmiotem są zagraniczne środki płatnicze, a zatem nie tylko „dewizy", ale także pieniądze zagraniczne, znajdujące się zagranicą. 3. Możność dysponowania przez obywatela polskiego kapitałami posiadanymi zagranicą w czasie, gdy zagranicą przebywa, nie wyłącza karalności osoby, z kraju przewożącej przekazy, będące zagranicznym środkiem płatniczym (np. zlecenia wypłaty, opiewające na walutę zagraniczną i płatne zagranicą, wydane przez osobę prywatną, a nie przez bank). (22. II. 27. 3 K 2436/36).

„Czek opiewający na walutę zagraniczną, wystawiony i płatny zagranicą, podlega ograniczeniom dewizowym". (7. I. 1937 - 3 K 2033/36).

O ile wszelkie kategorie weksli, zachowujące samodzielne znaczenie, wypływające z prawa wekslowego, są środkami płatniczymi, o tyle „tytuły wykonawcze, jako niewymienione w art. 1 dekretu nie mogą być uznane za środki płatnicze w rozumieniu prawa dewizowego." (21. XII. 1936 - 3 K 1767/36).

Karalność przestępstw dewizowych?
(art. 16 dekretu).

Karalny jest „sam fakt uchylenia się przed kontrolą dewizową, bez względu na konkretne szkody dla chronionej przez rozporządzenie waluty". (7. I. 1937 - 3 K 2033/36).

Podobnie i „brak zamiaru zrobienia jakiegokolwiek użytku zagranicą z posiadanych środków płatniczych nie usuwa odpowiedzialności za ich wywóz zagranicę". (12. II. 1937 - 3 K 2350/36).

„Pod pojęcie przedmiotu przestępstwa podpada w rozumieniu ust. 5 art. 16 suma pieniężna zatajona przed władzą celną lub kontrolą zagraniczną, nie zaś część pieniędzy, która była zgłoszona". (23. II. 1937 - 3 K 112/37).

„Ustalenie winy nieumyślnej nie wyłącza karalności wywozu zagranicę, bez zezwolenia odnośnych władz". (3. II. 1937 - 3 K 2347/36).

Najcięższy okres dla bezrobotnych.

Styczeń i luty aż do połowy marca to okres najbardziej ciężki dla bezrobotnych a tym samym dla Wojewódzkiego Komitetu Obywatelskiego i Komitetów Powiatowych. W tym bowiem okresie statystyki wykazują największe nasilenie bezrobocia, wskutek czego udzielana pomoc bezrobotnym winna być w tym czasie najbardziej intensywna. Dlatego też należy zaapelować do całego społeczeństwa, by szczególnie punktualnie i jak najbardziej powszechnie wpłacało zadeklarowane ofiary do komitetów lokalnych.

Zwracamy uwagę, że w województwie poznańskim w tej chwili jest 100 tysięcy dzieci bezrobotnych, które lokalne komitety muszą dożywiać. Licząc tylko po 3,— zł miesięcznie na każde dziecko, ogólny wydatek na dożywianie dzieci w styczniu wyniesie 300 tysięcy zł. Liczba bezrobotnych wynosi w tej chwili ca. 60 tysięcy osób; licząc tylko po 15,— zł miesięcznie na bezrobotnego, potrzeba na miesiąc 900 tysięcy zł. Razem więc na jeden miesiąc Wojewódzki Komitet musi dysponować kwotą 1.200.000,— zł, nie wliczając w to kosztów, związanych z zaopatrzeniem najbardziej potrzebujących bezrobotnych w niezbędną odzież. Cyfry te mówią same za siebie i winny stanowić najsilniejszy bodziec do pobudzenia ofiarności społeczeństwa wielkopolskiego.

Skarb. - Finanse

Ocena prawidłowości ksiąg handlowych.

Okólnikiem L. D. V. 24643/2/37 Ministerstwo Skarbu podało do wiadomości podległym organom wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 15 października 1937 r. l. rej. 94/35. Zgodnie ze wspomnianym wyrokiem Najwyższego Trybunału Administracyjnego nie dopatrzył się w dyskwalifikacji ksiąg handlowych strony skarżącej przekroczenia przez władze granic swobodnej oceny ksiąg, jako podstawy dla ustalenia dochodu w ramach art. 21 ustawy o podatku dochodowym, mającego zastosowanie w przypadku prowadzenia przez osoby prawne prawidłowych kisąg handlowych. Nieprawidłowymi są bowiem książki strony skarżącej, choćby już z tego powodu, że — co nie jest spornym — w księgach stwierdzono na rachunku kasy w licznych wypadkach wyższe sumy rozchodu niż przychodu. Sprzeciwia się to kardynalnym zasadom buchalterii i stanowi dostateczną podstawę do uznania w ten sposób prowadzonych ksiąg za nieprawidłowe. Okoliczność zaś, że strona skarżąca wyjaśniła przyczynę powstania wspomnianych usterek, realizowaniem otrzymywanych czeków w banku i księgowaniem należności z tych czeków dopiero po otrzymaniu odnośnych należności w banku na drugi lub trzeci dzień po oddaniu czeków do zrealizowania, a za tym nie tego samego dnia, w którym czek otrzymała, nie mogła ochronić ksiąg przed dyskwalifikacją, gdyż taki sposób księgowania przychodu z opóźnieniem, a nie z chwilą faktycznego jego zaistnienia jest wadliwym, a zatym nieprawidłowością.

Płatność podatków w lutym.

W lutym płatne są następujące podatki:

1) od dn. 5 lutego — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii w czasie od 16 do 31 stycznia 1938 r.; do 20 lutego — tenże podatek, pobrany w czasie od 1 do 15 lutego 1938 r.;

2) do dn. 7 lutego — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w styczniu 1938 r.;

3) do dn. 15 lutego — IV rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za rok 1937 przez drobne przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe;

4) do dn. 15 lutego — zaliczka kwartalna (za IV kwartał 1937 r.) na podatek przemysłowy od obrotu, w wysokości co najmniej 1/5 kwoty podatku, wymierzonego za rok 1936 — przez przedsiębiorstwa, nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych;

5) do dn. 25 lutego — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1938 w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w styczniu 1938 r., przez wszystkie przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych obrotach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

6) do dn. 1 marca — przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1938, przez osoby fizyczne i spadki wakujące, w wysokości połowy podatku, jaki przypada od zeznanego dochodu.

Ponadto płatne są w lutym zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w lutym 1938 r.

Wypuszczenie trzeciej serii 4% państwowej renty złotej.

W Dzienniku Ustaw ukazało się już rozporządzenie Ministra Skarbu o wypuszczeniu III serii 4%-owej państwowej renty złotej.

Z dn. 1 lutego rb. wypuszcza się III serię 4%-owej państwowej renty złotej na łączną sumę imienną 50 milionów złotych w złocie w obligacjach na okaziciela po 10.000 złotych w złocie każda obligacja.

Reszta zostanie spłacona do dnia 1 lutego 1983 r. drogą dwukrotnego, poczynając od 1 sierpnia rb., uma-

rzania części obligacyj, wylosowanych w tym celu podług planu umorzenia. Odsetki stałe od renty w wysokości 4% płatne są półrocznie z dołu w dniach 1 lutego i 1 sierpnia.

Cenę sprzedażną obligacyj ustala się na zł 100 za 100 zł w złocie wartości imiennej. Obligacje renty mają wszelkie prawa papierów pupilarnych.

Kwoty ofiarowane na pomoc zimową zwolnione są od podatku dochodowego.

Jak wiadomo, w latach 1931 i 1933 Ministerstwo Skarbu wydało okólniki polecające podległym mu władzom, aby przy ustalaniu dochodu podoatkowego dla osób prawnych potrącały z podstaw wymiaru podatku dochodowego wszelkiego rodzaju wydatki i świadczenia, poniesione przez te osoby na cele walki z bezrobociem, względnie na cele pomocy bezrobotnym.

Jeżeli chodzi o pozostałych płatników podatku dochodowego, prowadzących księgi handlowe, Ministerstwo Skarbu upoważniło Izby Skarbowe do umarzania im podatku, przypadającego od świadczeń na rzecz zwalczania bezrobocia.

Wobec licznych wątpliwości podnoszonych w kwestii, czy ofiary na akcję pomocy zimowej można podciągnąć pod postanowienia powyższych okólników — **Ministerstwo skarbu wyjaśniło, że okólniki powyższe nie zostały dotychczas uchylone, a więc nadal obowiązują i postanowienia ich stosują się również do akcji pomocy zimowej.** (Pismo Ministerstwa Skarbu do Związku Izb z dn. 17. I. 1938 r. Nr. D. V. 25061/2/37).

W sprawie odpadków przy czynnym obrocie uszlachetniającym.

W procesach czynnego obrotu uszlachetniającego powstają odpadki, które bądź to podlegają cłu przywozowemu, bądź też są od tego cła wolne. Sprawę odpadków podlegających cłu przywozowemu regulują postanowienia § 91 rozporządzenia z dnia 9 października 1934 r. o przepisach wykonawczych do prawa celnego.

Natomiast, jeżeli chodzi o powstające w czynnym obrocie uszlachetniającym odpadki wolne od cła przywozowego, to przy wywozie ich za granicę, jako do towarów ukrajowionych i pochodzących z wolnego obrotu, stosować należy ogólne przepisy, a zatem i cło wywozowe, o ile cło takie dla danego towaru zostało ustanowione, i tak np.: odpadki powstające w czynnym obrocie uszlachetniającym blachą białą, w razie wywozu za granicę, powinny opłacać cło wywozowe według poz. 3 taryfy celnej wywozowej.

(Ok. Min. Skarbu L. D. IV. 29637/2/37 z 7. I. 1938).

Sprawy socjalne.

Usiłowana zdrada tajemnicy służbowej.

Art. 32 rozp. o umowie o pracę pracowników umysłowych, mówiący o możliwości bezzwłocznego zwolnienia pracownika z ważnych przyczyn, ma na celu ochronę interesów pracodawcy, w wypadku zagrożenia jego interesów.

Obfite orzecznictwo Sądu Najwyższego ustala konart. punkty (p. dawne n-ry „Życia“ na podstawie spisu rzeczy).

„Naczelnym warunkiem utrzymania stosunku pracy jest nienadużywanie zaufania pracodawcy. Z tego więc punktu widzenia muszą być tłumaczone wszelkie dalsze przepisy art. 32, o ile zaufanie gra w nich rolę. Wchodzenie w kontakt z konkurencją z propozycją wyjawienia jej w czasie trwania stosunku pracy tajemnic przedsiębiorstwa przedstawia się jako bardzo ciężkie nadużycie tego zaufania. Dlatego przyczyną do rozwiązania stosunku pracy ze skutkiem natychmiastowym nie może być tylko dokonana już zdrada tajemnicy, lecz wystarczyć już musi samo usiłowanie.

Wykraczałoby bowiem przeciwko wszelkiej zasadzie uczciwości i zaufania, gdyby pracodawca musiał zatrzymać pracownika, po którym spodziewać się musi, że zdolny jest do zdrady tajemnic przedsiębiorstwa, gdy gotowość do zdrady jawnym czynem okazał“ (13. III. 1936 - C. III. 1736/35).

Obowiązek ubezpieczenia.

Na tle przepisów art. 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. z 1927 r. nr. 106, poz. 911), normujących sprawę zakresu osób objętych obowiązkiem ubezpieczenia, Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku z dnia 31 marca 1937 r. (L. Rej. 505/35) wypowiedział następujące opinie prawne:

1. Istnienie pełnomocnictwa nie wyłącza samo przez się możliwości istnienia równocześnie stosunku opartego na umowie o pracę.

Powyższe stwierdzenie oznacza, iż zdaniem NTA między dwiema stronami może równocześnie istnieć kilka stosunków prawnych, z których jedne uzasadniają a drugie nie uzasadniają powstania obowiązku ubezpieczenia.

2. Istnienie zatrudnienia w rozumieniu art. 2 p. 1 rozporządzenia nie jest uzależnione od stałego pełnienia pracy; wystarcza, gdy dana osoba zawarła umowę o pracę i w wykonaniu tej umowy jest g o t o w a do pełnienia usług.

W myśl tej opinii, dorywcze, nie stałe spełnianie pewnych czynności nie wyklucza istnienia stosunku pracy.

3. Wyszczególnienie w art. 3 p. 1 rozporządzenia szeregu rodzajów zatrudnień jako należących do czynności administracyjnych i nadzorczych ma charakter przykładowy.

Według opinii NTA fakt, że pewien rodzaj zatrudnienia nie został wymieniony w powołanym wyżej przepisie, o ile tylko zatrudnienie to może być uznane za czynność administracyjną lub nadzorczą, nie uzasadnia odmówienia pracownikowi, pozostającemu w tym zatrudnieniu, praw pracownika umysłowego. (G. S. I.)

Odszkodowanie od pracodawcy w następstwie wypadku.

Na tle art. 196 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. nr. 51 poz. 396), Sąd Najwyższy Izba Cywilna w orzeczeniu z dnia 31-go grudnia 1936 r. (L C I 771/36) wypowiedział następującą opinię:

Osoby uprawnione do odszkodowania wskutek wypadku mogą dochodzić od pracodawcy, w myśl ogólnych przepisów prawa, nadwyżki ponad świadczenia z tytułu ubezpieczenia wtedy tylko, gdy choroba, niezdolność do zarobkowania lub śmierć ubezpieczonego pracownika spowodowana została przez pracodawcę lub jego zastępcę rozmyślnie, albo też przez zaniedbanie swych obowiązków, wynikających z przepisów o ochronie życia i zdrowia pracownika.

Przez nadwyżkę, o której mowa w powyższym orzeczeniu, rozumieć należy różnicę pomiędzy sumą świadczeń otrzymanych z tytułu ubezpieczenia, a wysokością strat i szkód, jakie poniósł dany pracownik wskutek wypadku. Do strat i szkód tych zaliczyć można szkody moralne, wartość innych dochodów, które utracił pracownik na skutek wypadku (np. dochód z zajęć dodatkowych) oraz różnicę pomiędzy wysokością renty a wysokością pobieranego przed rentą wynagrodzenia za pracę. (G. S. I.)

Wejście w życie rozporządzenia o zapewnieniu pracy i zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość.

W dn. 24 stycznia 1938 r. weszło w życie rozporządzenie wykonawcze Ministra Opieki Społecznej o zapewnieniu pracy i zaopatrzeniu dla uczestników walk o niepodległość.

Według brzmienia ustawy, uczestnikami walk o niepodległość są cę wszyscy, którzy posiadają krzyż lub medal niepodległości.

Poza tym specjalne rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych określi w najbliższej przyszłości inne kategorie osób, które, choć nie posiadają powyższych odznaczeń, mają jednak prawo do tytułu uczestnika walk o niepodległość.

W urzędach państwowych uczestnicy walk o niepodległość mają pierwszeństwo w uzyskaniu pracy. We wszystkich instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych, samorządowych i prywatnych na każdych 33 pracowników musi być zatrudniony 1 uczestnik walk o niepodległość.

W ciągu 30 dni od wejścia w życie rozporządzenia, czyli do 24 lutego rb. pracodawcy winni nadesłać do wojewódzkich biur pośrednictwa pracy wykazy, podające ogólną liczbę zatrudnionych pracowników, oraz liczbę zatrudnionych już „niepodległościowców“.

Jeżeli uczestnik walk o niepodległość nie może być zatrudniony z uwagi na wiek, lub słabe zdrowie, wówczas będzie miał prawo do zaopatrzenia pieniężnego.

Handel zagraniczny.

Tryb postępowania przy podziale kontyngentów wywozowych.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu pismem z dnia 12 stycznia 1938 r. HZ/XXVI-2/34 ustaliło szczegółowy tryb postępowania przy podziale kontyngentów wywozowych, dzielonych przez Izby Przemysłowo-Handlowe.

Izby Przemysłowo - Handlowe obowiązane są dzielić kontyngenty wywozowe w ramach kwot podanych Radzie Handlu Zagranicznego przez Państwowy Instytut Eksportowy. Rada Handlu Zagranicznego ustala dla każdego kontyngentu zasady podziału, które nabierają mocy obowiązującej po zatwierdzeniu ich przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Rada ustala również klucz udziału poszczególnych Izb Przemysłowo - Handlowych w poszczególnych kontyngentach. Izby Przemysłowo - Handlowe dokonują podziału w porozumieniu z Izbami Rolniczymi — jeśli chodzi o wywóz artykułów produkowanych przez rolnictwo, względnie w porozumieniu z Izbami Rzemieślniczymi — jeśli chodzi o wywóz artykułów, produkowanych przez rzemieślników. Nie jest dopuszczalne odstępowanie kontyngentów przez jedne Izby Przemysłowo - Handlowe innym Izbom Przemysłowo - Handlowym, jak również przez jednych eksporterów innym eksporterom.

O niemożności wykonania przydziału z kontyngentu eksporterzy obowiązani są zawiadamiać w określonym terminie Izby Przemysłowo - Handlowe. Sporządzane przez Izby Przemysłowo - Handlowe rozdzielniki kontyngentów pomiędzy eksporterów podlegają zatwierdzeniu przez Państwowy Instytut Eksportowy, który przeprowadza kontrolę zgodności dokonanego podziału z obowiązującymi zasadami. Powyższy tryb obowiązuje począwszy od dn. 1. I. 1938 r.

W tych wypadkach, gdy nie zostaną ustalone szczegółowe zaasdy podziału kontyngentów wywozowych, Izby Przemysłowo - Handlowe obowiązane są stosować kryteria ustalone pismem Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 15 maja 1937 r.

Ujemne saldo bilansu handlowego Polski w grudniu i w całym roku 1937.

Handel zagraniczny R. P. i W. M. Gdańska przedstawiał się w całym roku 1937 jak następuje: (w nawiasie dane za r. 1936): przywóz 3.683.056 ton (3.066.373 ton), wartości 1.254.431.000 zł (1.003.435.000 zł), wywóz 14.987.682 ton (12.958.154 ton) wartości 1.192.580.000 zł (1.026.208.000 zł).

Jak widać z tych liczb, obroty handlu zagranicznego Polski w r. 1937 wykazały w porównaniu z r. 1936 poważny wzrost. Ponieważ import wzrósł w większym stopniu niż eksport — wystąpiło ujemne saldo w kwocie 61.761.000 zł. W 1936 r. bilans handlowy miał niewielkie saldo dodatnie.

Bilans handlu zagranicznego w grudniu 1937 roku przedstawiał się, jak następuje: przywóz 308.910 ton wartości 110.721.000 zł, wywóz 1.285.996 ton, wartości 108.593.000 zł. Ujemne saldo bilansu handlowego w grudniu r. ub. wynosi więc 2.128.000 zł.

W podanych wyżej liczbach przywozu za grudzień zawarty jest przywóz towarów z Niemiec (w sumie ok. 600.000 zł) z tytułu likwidacji zamrożonych należności za tranzyt kolejowy przez Polskę. Przywóz tych towarów nie powoduje odpływu walut z Polski.

W porównaniu do listopada r. ub. przywóz wzrósł o 2.720.000 zł, natomiast wywóz zmniejszył się o 2.438.000 zł.

Kierunki handlu zagranicznego Polski w 11-tu miesiącach r. ub.

Najbardziej ożywiona wymiana towarowa była z Anglią i Niemcami. Do Niemiec wyeksportowano towarów za 19.214.000 zł, przywieziono natomiast za 18.139.000 zł. Do Anglii wyeksportowano za 19.286.000 zł, sprowadzono zaś za 11.769.000 zł. Poza tym saldo bilansu handlowego ukształtowało się dla Polski w listopadzie z następującymi krajami: Austria — 865.000 zł, Belgia 9920.00 zł, Czechosłowacja 847.000 zł, Finlandia 2.634.000 zł, Hiszpania 511.000 zł, Portugalia 421.000 zł, Rumunia 980.000 zł, Szwecja 2.900.000 zł itd.

Z krajami pozaeuropejskimi, wskutek sprowadzenia dużej ilości surowców, Polska miała bilans handlowy przeważnie ujemny, z wyjątkiem Palestyny (plus 766.000 zł), Syrii i Urugwaju. Najpoważniejsze saldo ujemne w listopadzie było ze stanami Zjednoczonymi A. P.

Jeśli chodzi o obroty handlowe z zagranicą w ciągu 11 miesięcy 1936 r. w porównaniu z tym samym okresem r. 1937, to daje się zauważyć duże zwiększenie tak cyfr importu, jak i eksportu w r. 1937. Saldo ujemne w tym ostatnim okresie, wskutek nadwyżki przywozu do Polski nad wywozem, wynosi 56.633.000 zł.

Jeżeli chodzi o ważniejsze kraje europejskie, z którymi Polska dokonała dużych obrotów, to pierwsze miejsce zajmuje Anglia z kwotą 138.631.000 zł, w przywozie i 199.595.000 zł w wywozie. Drugie miejsce zajmują Niemcy, dokąd wywieziono towarów za 148.578 tys. zł, a przywieziono za 164.610.000 zł. Dalsze miejsca zajmują: Belgia, Francja, Holandia, Szwecja i Włochy.

Do krajów pozaeuropejskich wywieźliśmy towarów za 412.914.000 zł, a przywieźliśmy za 923.891.000 zł. Nadwyżka przywozu do Polski wynosi za okres 11-tu miesięcy — 189.023.000 zł. Z krajów pozaeuropejskich głównymi kontrahentami Polski były Stany Zjednoczone A. P., dokąd wywieźliśmy towarów wart. 93.269.000 zł, natomiast przywieźliśmy za sumę 134.118.000 zł.

W sprawie nadsyłania uwierzytelnionych odpisów świadectw przemysłowych dla Państwowego Instytutu Eksportowego, przez eksporterów.

Izba P.-H. komunikuje, że Państwowy Instytut Eksportowy prosi o możliwie szybkie nadesłanie, tak jak w latach ubiegłych, uwierzytelnionych odpisów świadectw przemysłowych odpowiednich kategorii, wykupionych na 1938 r. przez firmy zamieszczone w rejestrach eksportowych: trzody chlewnej, koni, gęsi, bekonów, szynek i przetworów mięsnych peklowanych, szynek w puszkach, cielęciny w puszkach, słoniny i smalcu, przetworów mięsnych wędzonych i konserwowanych, jaj, pierza i puchu, grzybów jadalnych, konserw rybnych, ogórków oraz lnu.

Transport.

Międzynarodowa umowa i regulamin przewozu towarów kolejami.

Izba P.-H. w Warszawie na polecenie Związku Izb badała sprawę prac, dokonanych w Ministerstwie Komunikacji nad wprowadzeniem w życie międzynarodowej umowy i regulaminu o przewozie towarów kolejami żelaznymi, co rzekomo łączyłoby się z wprowadzeniem na P. K. P. listów przewozowych na zlecenie. W sprawie tej Izba stwierdziła, że w styczniu 1938 r. tekst powyższej umowy i regulaminu zostanie ogłoszony w Dzienniku Ustaw R. P. przy czym jako termin wejścia odnośnych postanowień w życie wymieniono datę 1. X. 1938 r.

Międzynarodowy regulamin będzie m. in. przewidywał możność stosowania listów przewozowych na zlecenie, jednakże przepisy te nie wejdą na razie do regulaminu, obowiązującego na Polskich Kolejach Państwowych. Ministerstwo Komunikacji jest bowiem zdania, że nie można jednocześnie stosować listów na zlecenie oraz listów na okaziciela, które obecnie są używane w Polsce. Zdaniem Ministerstwa sytuacja nie ulegnie zmianie i nie należy liczyć, aby listy na zlecenie zostały w Polsce wprowadzone w bliskim czasie.

Odpowiedzialność za złe opakowanie przesyłki.

Podane poniżej orzeczenie Sądu Najwyższego ułatwia orientację w rozmiarach odpowiedzialności Kolei, względnie nadawcy przesyłki przy uszkodzeniu przesyłanego towaru z powodu rzekomego, czy też faktycznego niedostatecznego, lub złego opakowania przesyłki. Jak z orzeczenia tego wynika, po przyjęciu przesyłki, a tym bardziej po zajściu szkody w towarze, jest już rzeczą dla samego nadawcy obojętną ustalanie faktu, czy przesyłka posiadała wadliwe opakowanie, a takie późniejsze badania i przeprowadzenie dowodu obciążają wyłącznie P. K. P., poza wspomnianym niżej wyjątkowym domniemaniem.

„Zgodnie z art. 84 przepisów przewozowych, Kolej, powołując się na wadliwość opakowania, nie dającą się zauważyć zewnętrznie, winna udowodnić tę okoliczność, o ile pragnie zwolnić się od odpowiedzialności za uszkodzenie przesyłki. Tylko oświadczenie nadawcy w liście przewozowym, iż towar przyjęto bez opakowania lub w opakowaniu wadliwym, stwarza domniemanie winy nadawcy za uszkodzenie przesyłki. W braku takiej adnotacji na stronie pozywającej nie ciąży obowiązek składania dowodu, iż opakowanie było dobre.“ (29. XI. 1932 - C. I. 1128/32).

Oznaczenie towaru a zastosowanie wyjątkowej taryfy.

Formalne nie przestrzeganie ścisłej terminologii i nazw, zawartych w taryfie, nie jest dostateczną podstawą dla kolei, by przesyłek nie klasyfikować zgodnie z faktycznym rodzajem przesyłki, jeżeli jej treść nie budzi merytorycznych wątpliwości. Tak więc: „dla zastosowania taryfy wyjątkowej nie jest konieczne oznaczenie towaru przesyłanego dosłowną nazwą użytą w tej taryfie, wystarczy, gdy podane w liście przewozowym określenie w sposób stanowczy i ścisły stwierdza, iż towar przewożony odpowiada nazwie, przewidzianej w nomenklaturze taryfy wyjątkowej“. (6. X. 1933 - C. II. 1502/33).

Targi i Wystawy.

Kongres Kupiectwa Pomorskiego domaga się Międzynarod. Targów Bałtyckich w Gdyni.

Kongres Kupiectwa Pomorskiego odbyty w dniu 16-go bm. w Bydgoszczy w obecności p. wicepremiera

Kwiatkowskiego, p. ministra przemysłu i handlu Romana, p. prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego Góreckiego i innych, przy udziale 1500 delegatów Towarzystw Kupieckich Województwa Pomorskiego po wysłuchaniu referatu p. posła na Sejm Marchlewskiego, prezesa Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu, wypowiedział się jednomyślnie za co rocznym urządzaniem w Gdyni Międzynarodowych Targów Bałtyckich.

Gdynia, jako największy port na Bałtyku, położona na szlaku rzeczno-lądowo-morskim stanowi najkorzystniejszy punkt dystrybucyjny dla państw bałtycko-skandynawskich i środkowo-europejskich i dlatego jest predystynowana do urządzania imprez targowych o charakterze międzynarodowym.

Jak się dowiadujemy, projekt Międzynarodowych Targów Bałtyckich, opracowany przez gdyńskie sfery gospodarcze zgodnie z wytycznymi p. Ministra Przemysłu i Handlu po jego ostatniej podróży do państw bałtyckich, znalazł jego aprobatę.

Ciekawy wskaźnik intensywności ruchu inwestycyjnego w Polsce.

Już rok ubiegły stał pod znakiem ożywionej działalności inwestycyjnej w Polsce. Indeks produkcji dóbr wytwórczych za styczeń 1937 r. wynosił 80,4, zaś za październik 1937 — 93,6, co oznacza, że pod tym kątem sytuacja uległa poprawie o 16%. Inny wskaźnik ruchu inwestycyjnego zanotowały ostatnio Międzynarodowe Targi Poznańskie. Oto stwierdziły one, że krajowe fabryki obrabiarek okazują o wiele mniejsze zainteresowanie tegorocznymi targami, niż poprzednimi, przy czym stanowisko swe tłumaczą nadmiarem posiadanych zamówień na narzędzia pracy przemysłowej. Doskonała koniunktura w naszym przemyśle dóbr wytwórczych znana jest również zagranicą, wskutek czego liczne fabryki zagraniczne — chcą zjednać sobie klientelę polską — zawczasu zgłaszają swój udział w Targach Poznańskich (w jednym tylko dniu nadeszły do Poznania cztery zgłoszenia niemieckich fabryk obrabiarek). Dowiedziawszy się o pojawieniu się konkurencji zagranicznej na Targach Poznańskich, wytwórnie krajowych obrabiarek — rzecz jasna — również zgłosiły swój akces, pragnąc zapobiec „osamotnieniu“ eksponatów zagranicznych.

Wzrost zainteresowania zagranicy dla rynku polskiego.

Liczne znaki wskazują na uaktywnienie działalności przedstawicielstw zagranicznych na rynku polskim. Dwa charakterystyczne pod tym względem przyczynki zanotowały ostatnio Targi Poznańskie. Oto Włochy, które dotychczas nigdy oficjalnie w nich nie uczestniczyły, obecnie zgłosiły swój udział oficjalny. Podobnie postąpiła Czechosłowacja, która przez szereg lat urzędowo w Targach Poznańskich nie partycypowała. Zdaje się, że na decyzję rządu praskiego wpłynęło nadzwyczajne powodzenie, z jakim spotkało się w Poznaniu w ubiegłym roku stoisko znanego uzdrowiska w Mariańskich Łaznach. Miarą sukcesu był fakt, iż w roku 1937 aż 43% obywateli polskich, którzy wyjechali do Czechosłowacji, zatrzymało się w Mariańskich Łaznach, podczas gdy przed udziałem tegoż zdrojowiska w Targach Poznańskich odnośny odsetek wynosił (w r. 1936) zaledwie 19%. Czynniki czechosłowackie uznały ten fakt za najlepszy dowód skuteczności propagandy dokonywanej za pośrednictwem poznańskiej imprezy targowej.

W sprawie udziału Polski w Światowej Wystawie w Nowym Yorku w 1939 roku.

Udział Polski w Światowej Wystawie w Nowym Yorku w 1939 r. został zdecydowany przez Radę Ministrów. W związku z tym mianowano generalnym komisarzem wystawy p. Stefana Roppa, dyrektora Targów Poznańskich.

W grudniu komisarz polski wyjechał do Nowego Yorku, gdzie w imieniu rządu polskiego podpisał umowę z zarządem wystawy o teren pod budowę pawilonu. Jednocześnie zadzierżgnięto kontakt z Polonią amerykańską, która w dziale propagandy udziału polskiego w Wystawie może ukazać dużą pomoc.

Teren przeznaczony dla Polski jest kwadratem pokrywającym przestrzeń 5.000 m. kw., to jest 2 morgi.

Stanie tu pawilon o powierzchni podłogi przeszło 3.000 m. kw., oraz odpowiedni pawilon restauracyjny. Konkurs na pawilon rozpisany będzie w tych dniach.

W pawilonie, poza salą o charakterze ogólnym znajdować się będą osobne sale sztuki, nauki i turystyki, oraz większa sala dla szczytowej produkcji gospodarczej i specjalna sala dla produkcji eksportowej, przy czym przedstawiony będzie pełny wachlarz polskiego eksportu.

Wagony oplskiej konstrukcji wystawione będą poza pawilonem, jednak w niedalekim jego sąsiedztwie.

Na marginesie statystyki wynalazczości.

Polska nie należy do krajów o bogatej twórczości wynalazczej. Wymownie o tym świadczy statystyka zgłoszonych wynalazków i wzorów użytkowych, z której wynika, że Polska pod tym względem wlecze się na szarym końcu.

Warto dla przykładu przytoczyć kilka cyfr. Oto w 1935 r. zgłoszono wynalazków i wzorów użytkowych w celu opatentowania: w Niemczech, przodujących pod tym względem — 109.944, w Stanach Zjednoczonych Ameryki — 58.344, w Japonii — 57.633, w Anglii — 36.126, we Francji — 19.066, w Kanadzie — 10.882, w Polsce zaś tylko 4.557. Wyprzedzają nas w tej dziedzinie Włochy, Szwajcaria Czechosłowacja, Austria, Belgia i Szwecja, a Węgry i Holandia wykazują niemal tę samą cyfrę, co Polska.

Jeśli się bliżej przyjrzymy naszej własnej statystyce wynalazczości, okaże się, iż na 1723 udzielonych w Polsce patentów, tylko 406 dotyczyły wynalazków krajowych, a resztę, tj. 1317, stanowiły patenty na wynalazki zagraniczne.

Powyższa statystyka ilustruje do pewnego stopnia napięcie procesów produkcyjnych w poszczególnych krajach. Kraje o wielkiej dynamice rozwoju przemysłowego, szukające nowych dróg dla swej produkcji, jak Niemcy i Japonia, idą w pierwszym szeregu wynalazczości.

I w Polsce zapewne wiele się zmieni pod tym względem. Dowodzi tego już obecnie stałe zwiększanie się liczby tych przedsiębiorstw, które występują z nowościami i ulepszeniami technicznymi w swej produkcji np. na Targach Poznańskich. Dowiadujemy się, że dyrekcja Targów już dzisiaj — na parę miesięcy przed ich otwarciem — otrzymuje od licznych wystawców zawiadomie-

nia, iż wystąpią oni z nowymi, ulepszonymi wzorami swych wytworów.

Mimo wszystko więc nie można twierdzić, by w zakresie modernizacji i ulepszeń technicznych produkcji przemysłowej panował w Polsce zastój. M. Ch.

Różne.

W sprawie nowej organizacji przemysłu hutniczego.

Na ostatnim swym posiedzeniu Komitet Ekonomiczny Ministrów upoważnił Ministra Przemysłu i Handlu do powołania do życia nowej organizacji hutniczej, biorąc pod uwagę wytyczne, opracowane przez komisję hutniczą.

Nowa organizacja zdążać ma do zwiększenia udziału tworzyw krajowych, zorganizowania wspólnego zakupu tworzyw zagranicznych, zreorganizowania dystrybucji żelaza w kierunku większego zbliżenia producenta do konsumenta oraz opracowania racjonalnego planu inwestycyjnego, którego realizacja umożliwi zwiększenie produkcji żelaza, lepsze wyzyskanie tworzyw krajowych, a w konsekwencji prowadzić będzie do obniżenia kosztów własnych produkcji żelaza w Polsce.

Rozwiązanie dwóch karteli.

Z dniem 13 bm. uległy rozwiązaniu dwa międzynarodowe porozumienia kartelowe, a mianowicie: 1) Umowa „Tow. Fabryki Wyrobów Azbestowych i Gumowych Leonowit, S. A." w Łodzi z austriacką firmą „Semperit", Oesterreichisch - Amerikanische Gummiwerke A. G. w Wiedniu, zawarta dnia 24 listopada 1934 roku na czas nieokreślony, oraz 2) porozumienie Zrzeszenia Producentów Drożdży sp. z o. o." w Warszawie, z „Czechosłowackim Związkiem Drożdżowym" w Pradze w sprawie zaniechania importu czechosłowackich drożdży do Polski, oparte na umowach z dnia 11 lipca 1931 r., 20 grudnia 1932 r., oraz 31 maja 1937 r.

Konferencja motoryzacyjna.

Jak się dowiadujemy, w niedługim już czasie zorganizowana ma być wspólna konferencja przedstawicieli przemysłu motoryzacyjnego przy udziale, a częściowo i z inicjatywy międzyministerialnej komisji motoryzacyjnej.

Na zebraniu tym reprezentantom przemysłu przedstawiony będzie program motoryzacyjny na najbliższy okres czasu. Informacje te dotyczyć będą zarówno obowiązujących i projektowanych ulg, zmierzających do przyspieszenia tempa motoryzacji, jak i strony produkcyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem udziału fabryk krajowych w produkcji samochodów. Z drugiej zaś strony na konferencji tej przemysłowcy będą mieli możność wysunięcia swoich postulatów.

Niewątpliwie konferencja ta, w której wezmą udział czynniki miarodajne, posiadać będzie wielką wagę dla krajowego przemysłu motoryzacyjnego. Na podstawie otrzymanych informacji przemysł będzie mógł poczynić konieczne przygotowania, niezbędne dla pokrycia zapotrzebowania rynkowego, które jak należy sądzić, w roku bieżącym powinno znacznie wzmóc się.

Wzrost produkcji przemysłu żelaznego.

Rozwój produkcji przemysłu żelaznego kształtował się w r. 1937 pomyślnie. Produkcja stali surowej wyniosła w r. ub. 1500 tys. ton, wobec 1200 tys. w r. 1936. Mówiąc o tym wzroście trzeba podkreślić, że odbył się on w znacznej części przez wzrost produkcji surówki i to przy możliwym wykorzystaniu rud krajowych..

Opanowanie produkcji na zwiększonej podaży złomu jest w naszych warunkach, wobec małego nasycenia rynku żelazem — bardzo trudne. Ilość wielkich pieców hutniczych wzrosła w r. 1937 do 16 (w tym 3 nowe), a ogólna produkcja surówki w nich wzrosła o blisko 30 procent.

Ogólne spożycie stali w Polsce jest jednak nadal bardzo niskie i wynosi tylko około połowę przeciętnego spożycia stali na głowę w świecie (28 kg rocznie w Polsce, wobec 50 kg w świecie).

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna, Spółka z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2 a.
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.